

Oponentský posudek bakalářské práce

Předkládaná bakalářská práce se věnuje analýze a hodnocení poslechových cvičení v učebnici *Czech it up C1* (Hradilová a kol., 2019) z hlediska implementace úrovně C1 podle deskriptorů SERRJ pro tuto úroveň. Hodnoceny jsou jak samotné poslechové texty, tak množství a charakter s nimi souvisejících cvičení.

1. Koncepce práce

V práci jsou jasně formulovány dvě výzkumné otázky, které se týkají jednak toho, zda jsou analyzované poslechové texty úspěšnou implementací úrovně C1 podle SERRJ, jednak množství, typu a pestrosti cvičení zaměřených na porozumění obsahu slyšeného textu.

Práce má promyšlenou strukturu, teoretická část je provázána s částí praktickou a všechny kapitoly přímo souvisejí s tématem práce. Argumentace vychází z popisu úrovně C1 a je relevantní s ohledem na zkoumaný materiál. V práci je vhodně užívána terminologie a všechny klíčové pojmy jsou definovány v teoretické části práce. V závěru práce jsou formulovány jasné závěry, které se vztahují k výše zmíněným výzkumným otázkám.

Hodnocení: A

2. Metodologie a zpracování dat

Analýza poslechových cvičení vychází z popisu deskriptorů pro úroveň C1 podle SERRJ, na jejichž základě je hodnocena míra implementace této úrovně a vhodnost použitých cvičení. V kapitole 5 jsou stanovena kritéria tohoto hodnocení. Autorka se zaměřuje na poslechová cvičení, která nemají charakter uměleckého textu. Celkově se jedná o šest nahrávek, vyloučení uměleckých textů je dostatečně zdůvodněno. Není však jasné, proč pozornost není věnována také videím, která tvoří více než polovinu poslechových textů v učebnici. Jejich analýza by navíc měla vliv i na celkové hodnocení implementace úrovně C1 v učebnici. V případě videí se totiž nejedná o autentické texty, ale o inscenované dialogy, jejichž přirozenost může být v některých případech sporná. Naopak se v nich projevuje větší snaha o idiomatičnost, která se v hodnocených poslechových textech vyskytuje spíše jen okrajově. Videá jsou také doplněna otázkami zaměřenými na globální porozumění, jejichž nedostatek je zmiňován v případě audionahrávek. Domnívám se, že videa jsou důležitou součástí poslechových cvičení v této učebnici, a proto absenci jejich analýzy pokládám za nedostatek této práce.

Vybraná poslechová cvičení jsou hodnocena s ohledem na jejich přirozenost, koherenci, délku a přítomnost jazykových bariér. Vzhledem k tomu, že ve všech případech se jedná o neupravené ukázky z autentických rozhlasových, příp. televizních pořadů, je diskutabilní hodnotit jejich přirozenosti: „*lze pozorovat určitou míru autentičnosti*“ (s. 20). Poněkud zmatečné je hodnocení spisovnosti těchto komunikátů: „*u poloviny poslechových textů je patrná hovorová čeština – ani jeden komunikát nebyl prezentován v ryze spisovné češtině*“ (s. 25). Tvzení o užití hovorové a obecné češtiny či terminologie bohužel ve většině případů nejsou doložena konkrétními příklady. Vyjádření *tam je větší sranda* je hodnoceno jako idiom. Problematické je také tvzení o nedostatku abstraktních témat. Je sice pravda, že témata se týkají každodenního života, ale většina z nich má abstraktní přesah (legislativa spojená s otcovskou dovolenou, psychologické aspekty střídavé péče o děti, proměny přátelství v době sociálních sítí, falešné zprávy).

Autorka uvádí, že se nebude věnovat jazykové složitosti textů, se zdůvodněním, že taková analýza přesahuje rámec bakalářské práce (s. 25). Domnívám se, že vzhledem k poměrně omezenému rozsahu analyzovaného materiálu by to možné bylo a jednoznačně by to obohatilo celkovou analýzu s ohledem na danou úroveň. Nabízí se také možnost automaticky zhodnotit komplexitu a náročnost textu pomocí nástroje Evald (<https://ufal.mff.cuni.cz/evald>).

Hodnocení: B

3. Práce s odbornou literaturou

Práce vychází z relevantní odborné literatury zahrnující jednak Společný evropský referenční rámec pro jazyky, jednak literaturu věnovanou didaktice jazyků. Citace jsou jasně odlišeny od autorského textu, na zdroje se řádně odkazuje. V teoretické části práce dochází k hromadění přímých citací. Seznam literatury obsahuje publikace, na než se v textu práce neodkazuje (Gavora, 2010; Hendl, 2008; Hrdlička, 2009; Průcha 1998, 2013, 2015; Council of Europe 2001, 2018).

Hodnocení: B

4. Formální úroveň práce

Práce má přiměřený rozsah, obsahuje všechny náležitosti a typografická úprava je na odpovídající úrovni. Text je koherentní a odpovídá normě odborného stylu. Po jazykové stránce vykazuje práce některé nedostatky. Jedná se o občasné chyby v koncovkách substantiv, slovesných vazbách, reflexivitě, slovosledu a užití pomocných sloves. Výjimečně se objevují chyby v diakritice a interpunkci. V praktické části při popisu a analýze poslechových cvičení se ve větší míře vyskytují neobratné formulace (*text demonstruje koherentnost, s. 21; přirozenost tohoto textu lze označit za autentickou, s. 21; text je formován hovorovou češtinou, s. 22 a řada dalších*). Abstrakt nezmiňuje výsledky a závěry práce.

Hodnocení: B

5. Celkové hodnocení

Předkládaná bakalářská práce dosahuje svých cílů a přináší jasné odpovědi na výzkumné otázky, které si klade. Za nedostatek práce považuji omezený rozsah zkoumaného materiálu a v některých případech i určitou povrchnost a diskutabilnost jeho analýzy. Negativně hodnotím fakt, že autorka zahrnula do svého hodnocení pouze část poslechových textů, které jsou v učebnici k dispozici, a nepokusila se o analýzu jejich složitosti. Celkově však práce splňuje nároky kladené na bakalářské práce, a proto ji doporučuji k obhajobě s hodnocením **velmi dobře**.

Otázka k obhajobě

Proč do analýzy nebyly zahrnuty poslechové texty s videem?

Mgr. Andrea Hudoušková, Ph.D.
V Praze 16. 8. 2024